A-2110 MICRO ECONOMICS AND INDIAN ECONOMY-I SEMESTER-I

TIME 3 HOURS

MM:75

Note: Attempt two questions each from Section A and B carrying **12** marks each, and entire Section C consisting of 9 short answer type questions carryings **3** marks each.

SECTION-A

1. Discuss the nature and scope of economics.

2. What is price elasticity of demand? Discuss the different methods for the measurement of price elasticity of demand.

3. What is the cardinal utility analysis? Discuss the law of diminishing marginal utility.

4. Explain clearly the different stages of law of variable proportion. Also discuss the causes of its operation.

SECTION- B

5. Discuss the features of agricultural sector on the eve of independence.

6. What do you mean by New Agricultural Strategy? Discuss the main inputs used in it.

7. Define large scale industries. Discuss the role of large scale industries in the industrial development of Indian economy.

8. Critically examine new industrial policy adopted in 1991.

SECTION - C

- 9. (i) Discuss the welfare definition of economics.
  - (ii) Differentiate extension and increase in demand.

(iii) Define consumer surplus.

- (iv) Explain the meaning of an Indifference curve.
- (v) Discuss the relationship between AC and MC.

(vi) What is Production Function?

(vii) What is meant by small scale industries?

(viii) What is meant by Globalization?

(ix) Discuss the role of private sector.

ਨੇਟ: ਭਾਗ–A ਅਤੇ ਭਾਗ–B ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ–C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ 9 ਸੰਖੇਪ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ ਨਿ

- 1. ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- 2. ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਚਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਦੱਸੋ।
- ਗਣਨਾਵਾਚਕ ਤੁਸਟੀਗੁਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?ਘੱਟਦੇ ਸੀਮਾਂਤ ਤੁਸਟੀਗੁਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- 4. ਘਟਦੇ ਵਧਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸੇ।

ਭਾਗ ਅ

- 5. ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸਤਾਵਾ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 6. ਨਵੀਂ ਖੇਤੀ ਨੀਤੀ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਖੇਤੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਆਗਤਾਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 7. ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਭਾਸਿਤ ਕਰੋ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 8. 1991 ਦੀ ਨਵੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਅਲੋਚਮਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ ੲ

- 9. (i) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਕਲਿਆਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
  - (ii) ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਲਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸਟ ਕਰੋ।
  - (iii) ਉਪਭੋਗੀ ਦੀ ਬਚਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਭਾਸਿਤ ਕਰੋ।
  - (iv) ਉਦਾਸੀਨ ਵਕਰ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
  - (v) ਔਸਤ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਲਾਗਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
  - (vi) ਉਤਪਾਦਨ ਫਲਨ ਕੀ ਹੈ?
  - (vii) ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
  - (viii) ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
  - (ix) ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।